

متن پرسش

با سلام: ۱. آیت الله جوادی می فرمودند ما در اصول بدنبال استادی بودیم که بین اعتباریات و حقیقت جدایی قایل باشد فلذا سراغ امام رفتیم چون ایشان می فرمودند دست امور اعتباری از حقیقت بسته است، یا در سخنان علما داریم که این علوم اعتباری است، حال سوال این است که مگر این اعتباریات ریشه در تکوینیات ندارد و مگر علم فقه و اصول و ... ریشه در تکوینیات ندارد؟ ۲. منظور از علم که در روایات آمده چیست آیا فقط همان توحید و اخلاق و فقه است یا فیزیک و شیمی هم هست چون آیت الله جوادی می فرمودند همه عالم فعل خداست پس همه علوم دینی است؟ ۳. در کتاب معاد آیه ای آورده اید: او قادر است که مردگان را زنده کند و میفرماید صحبت از زنده کردن خود مردگان است نه امثال آنان، و حال اینکه ما قایلیم نفس و خود انسان هیچ وقت نمی میرد پس چرا اینجا فرمودید خود آنها را زنده می کنند خود انسان که نمی میرد؟ ۴. در کتاب گزینش تکنولوژی می فرمایید باید گزینش کنیم بعد می فرمایید فرهنگ خاص دارد پشت این ابزار، سوال این است پس اگر فرهنگ خاص دارد و ضرر دارد نباید استفاده کنیم بطور مطلق نه اینکه گزینش کنیم؟ ۵. نظر شما درباره استاد قراملکی و آثار ایشان چیست؟

متن پاسخ

- باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- حقیقتاً ما باید در بحث اصول فقه بین امور اعتباری و حقیقی تفکیک کنیم و قواعدی که مربوط به امور حقیقی است را به امور اعتباری سرایت ندهیم، هرچند آن اعتبار از طریق شریعت الهی باشد و ریشه در تکوینیات داشته باشد، بالاخره فعلاً به عنوان یک اعتبار مورد توجه است و حکم اعتبار دارد ۲- عموماً علومی مثل فیزیک و شیمی را با واژه‌ی فضل و دانش نام می‌برند با این‌همه باید از خود جمله متوجه شد منظور از علم در آن جمله یا روایات کدام نوع علم است. در ضمن باید دقت کرد عالم فعل خدا است ولی علم ما به عالم عموماً با پیش‌فرض‌هایی همراه است و لذا نمی‌توان گفت علم ما به طبیعت عین علم به فعل خدا است. جناب آیان باربر در کتاب «علم و دین» این نکته را به‌خوبی روشن کرده است ۳- شاید از آن جهت که بدن ما همیشه بدن ما است هرچند تغییر کند، وقتی گفته شده خودتان را زنده می‌کنیم یعنی خودتان را با بدن خودتان زنده می‌کنیم ۴- همین طور است که می‌فرمایید برای همین هم اگر با خواگاهی لازم تکنولوژی را گزینش کنیم زهر آن را کم می کنیم ولی کار نهایی آن است که ما با نگاه توحیدی خودمان تکنولوژی مناسب اهداف خودمان را شکل دهیم ۵- با آثار ایشان به طور جدی آشنایی ندارم خیلی گذرا رد شده‌ام. موفق باشید